Lakivaliokunta

Torstai 28.6.2018 klo 9.30—10.20

Läsnä
puheenjohtaja Kari Tolvanen kok
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Ari Jalonen sin
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Pia Kauma kok (7, 8, 9, 10, 11) (6 osittain)
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Juha Pylväs kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Antti Rantakangas kesk
jäsen Mari-Leena Talvitie kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Ville Tavio ps
varajäsen Eeva-Maria Maijala kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
varajäsen Wille Rydman kok (5, 6, 7, 8) (4, 9 osittain)
varajäsen Joona Räsänen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
varajäsen Ville Skinnari sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
varajäsen Matti Vanhanen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 16 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkittiin, että valiokuntien täydennysvaalissa 26.6.2018 on lakivaliokunnan jäseneksi valittu ed. Hanna-Leena Mattila.

4. Valtioneuvoston selvitys oikeusvaltioperiaatteen toteutumisen vahvistamisesta EU:ssa

Valtioneuvoston E-selvitys E 66/2013 vp
Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 18/2018 vp
Liiteasiakirja Oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen varmistamista koskevat kehittämistoimet unionissa

Lakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 18/2018 vp - E 66/2013 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

5. Valtioneuvoston selvitys: Oikeusvaltiotilanne Puolassa; komission ehdotus neuvoston päätökseksi - komission esittely

Valtioneuvoston E-selvitys E 7/2018 vp
Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 19/2018 vp
Liiteasiakirja Oikeusvaltiotilanne Puolassa; komission ehdotus neuvoston päätökseksi

Lakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 19/2018 vp - E 7/2018 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 16/2018 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi A 6
Pöytäkirjan liite HE16_18_280618_äänestys.pdf B 6
Eriävä mielipide HE16_18_eriava_mielipide_SD_ym.pdf C 6
Eriävä mielipide HE16_18_eriava_mielipide_Laukkanen_KD.pdf D 6

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä edustaja Kymäläinen ehdotti varapuheenjohtaja Biaudet'n kannattamana, että lakiehdotukset hylätään. Ehdotuksesta äänestettiin avoimen nimenhuudon mukaan pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 10— 7 (0 tyhjää) pohja hyväksyttiin, liite B 6.

Edustaja Laukkanen ehdotti, että lausunnon loppuun lisätään seuraava uusi 103 kappale: ”Vaikka lausunnossa kiinnitetään huomiota ja tehdään konkreettisia muutosesityksiä valinnanvapausjärjestelmän oikeussuojakeinoihin, järjestelmään liittyvät oikeussuojakeinot muodostavat edelleen erittäin monimutkaisen, monitahoisen ja vaikeasti ymmärrettävän kokonaisuuden. Tehdyistä huomioista ja muutosesityksistä huolimatta asiassa jää vahva epäilys siitä, onko kansalaisilla käytännössä mahdollisuus saada valinnanvapausjärjestelmässä riittävän tasoinen oikeusturva. Huoli kohdistuu erityisesti monisairaan, sosiaali- ja terveyspalveluita paljon tarvitsevan henkilön mahdollisuuteen tarvittaessa hakea esimerkiksi muutosta saamaansa päätökseen tai kannella saamastaan palvelusta ja hoidosta järjestelmän monimutkaisuuden vuoksi. Näiden seikkojen liian pienelle huomiolle jääminen

on omiaan lisäämään eriarvoisuutta kansalaisten keskuudessa ja näin myös heikentämään asetettujen tavoitteiden toteutumista oikeusturvan osalta. Tämän seikan tulee sosiaali- ja terveysvaliokunnan erityisesti ottaa huomioon."

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kappaleen 75 neljäs virke muutettiin kuulumaan seuraavasti: "Myös neuvonnan saavutettavuus ja esteettömyys on turvattava.".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Varapuheenjohtaja Biaudet sekä edustajat Kymäläinen, Skinnari, Räsänen, Hänninen, Karimäki, Laukkanen ja Tavio varasivat mahdollisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että eriävä mielipide on jätettävä sihteerille viimeistään torstaina 28.6.2018 klo 13.45.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: edustajat Kymäläinen, Skinnari, Räsänen, Hänninen, Karimäki, Biaudet, Laukkanen ja Tavio, liitteet C 6 ja D 6

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikoslain, pakkokeinolain 10 luvun ja poliisilain 5 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 30/2018 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 20/2018 vp

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 20/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

8. Hallituksen vuosikertomus 2017

Kertomus K 11/2018 vp
Asiantuntijalausunto K 11/2018 vp LaV 28.06.2018 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 8

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- oikeusministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Valiokunnan kesämatka Ahvenanmaalle

Keskusteltiin valiokunnan kesämatkasta Ahvenanmaalle 4.-5.9.2018.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

10. Muut asiat

Todettiin kansalaiskirjeet.

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 7.9.2018 klo 9.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikko Monto